

-5 JUNI 2012
NVE - RM

Norges vassdrags- og energidirektorat
Vestre Rosten 81
7075 Tiller

Melding om vedtak

Deres ref:

Vår ref
2011/1773-4

Dato
04.06.2012

Samsjøen - revisjon av konsesjonsbestemmelsene - uttalelse

Midtre Gauldal kommune ved NPMutvalget har i møte 29.05.12 i sak 46/12 vedtatt å be NVE om å revidere konsesjonsbestemmelsene for regulering av Samsjøen i Lundesokna.

NPMutvalgets vedtak følger vedlagt.

Med hilsen

Øyvind Aundal
fagleder plan og byggesak

Kopi til:
Singsås fjellstyre

7290 STØREN

Saksframlegg

Arkivnr. S11	Saksnr. 2011/1773-2	
Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
Utvalg for næring, plan og miljø	46/12	29.05.2012

Saksbehandler: Øyvind Aundal

Samsjøen - revisjon av konsesjonsbestemmelsene - uttalelse

Dokumenter i saken:

- 1 I Samsjø statsallmenning - Samsjøen og revisjon av konsesjonsbestemmelsene Singsås fjellstyre

Vedlegg

- 1 Samsjø statsallmenning - Samsjøen og revisjon av konsesjonsbestemmelsene
- 2 Samsjøens ørretbestand

Saksopplysninger

Singsås fjellstyre skrev 30.05.11:

”Singsås fjellstyre har registrert at konsesjonsbestemmelsene for Samsjøen skal kunne revideres i 2012. Fjellstyret har i årenes løp fått flere henvendelser vedr. den lave vannstanden som har preget Samsjøen i sommerhalvåret. Kopi av brev fra Tore Johnsen, Trondheim, følger vedlagt. Fjellstyret deler denne bekymringen med tanke på blant annet fiskebestanden. Samsjøen har vært kjent for sin stedege og særpregete ørretbestand og også røyebestand som etablerte seg i sjøen etter kraftutbyggingen. År etter år med svært lav vannstand har naturlig nok innvirkning på livet i sjøen og strandsonen. Med bakgrunn i bl.a. Naturmangfoldloven er det viktig å ta opp denne problemstillingen, hvor målet må være å ha en vannstand som ikke forringer livsvilkårene for faunaen knyttet til sjøen. Singsås fjellstyre ber kommunen, som rette organ, følge opp denne saken som rette instans, og imøteser et svar.”

Nevnte brev fra Tore Johnsen til Singsås fjellstyre, datert 28.11.10, lyder slik:

”Samsjøens ørretbestand

Samsjøen hadde en gang en av Trøndelags beste ørretbestander, men i de siste 45 år har vi sett en markert nedgang både i størrelse, kvalitet og antall!

Dette skyldes Trønder Energi's store årlige nedtappinger av vannet, ørreten lever som kjent av bunndyr i strandsonen.

Konsesjonsbestemmelsen tillater en uttapping på hele 13,4 m, og verken bunndyr eller ørret lever på tørt land.

I konsesjonsbestemmelsenes pkt 25 påhviler det konsesjonshaveren å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter. Vi konstaterer at konsesjonshaveren har styrt etter profitt, uten å tenke på skadene på vannfauna i strandsonen og ørretbestanden.

For å gi dyre- og plante[livet] rimeligere levevilkår må forslagsvis vannstanden holdes på et jevnere nivå, for eksempel 1 meter under topp demning, og ikke tillates nedtappet mer enn 2 meter.

I dag produseres det meste av kraften når sjøen er mye nedtappet. Dersom turbinene ved Sama Kraftverk kjøres på den "øverste meteren" i magasinet vil Trønder Energi, på grunn av maksimal fallhøyde, oppnå en betydelig høyere el-produksjon!

Reguleringskonsesjonen er gitt i 1962, en tid med vesentlig mindre fokus på miljø enn i dag. Teknisk utvikling og forståelsen for miljø har endret seg enormt siden den tid og samkjøring av kraftproduksjon med andre områder og land er i kontinuerlig utvikling. Alt dette tilsier at konsesjonsbestemmelsene med manøvreringsreglement må revideres.

Konsesjonen er gitt på evig tid og kan endres første gang etter 50 år, det vil si i 2012.

Det er nå vi har en gylden anledning til å gi Samsjøens fauna bedre kår!"

Formannskapet vedtok i møte den 10.10.11 i forbindelse med referatsak 54/11 at NPMutvalget skal gi uttalelse i saken. I uttalelsen må det også være med et punkt om effektiv utnyttelse av vannressursen.

Vurdering

Det fastsettes vanligvis vilkår når det gis tillatelser eller konsesjoner for tiltak i vassdrag.

Konsesjonsvilkår regulerer blant annet forholdet mellom konsesjonæren og allmenne interesser.

Tiltakene i Lundesokna er gjort etter fem konsesjoner:

- Regulering av Samsjøen i Lundesokna fra 23.11.23, med revisjonsadgang fra 1973.
- Regulering av Håen i Lundesokna og regulering og overføring av Holtsjøen fra 01.06.62, med revisjonsadgang fra 2012.
- Ytterligere regulering av Samsjøen i Lundesokna fra 10.12.65, med revisjonsadgang fra 2015.
- Overføring av Store Burusjø til Samsjøen i Lundesokna fra 09.12.66, med revisjonsadgang fra 2016.
- Overføring av Hukla og Kusma til Lundesokna fra 10.05.74, med revisjonsadgang fra 2022.

Den konsesjonen som det er adgang til å revidere nå i 2012, er reguleringen fra 1962. For vårt tilfelle er det den delen som handler om Holtsjøen som ville være aktuell å be om å få revidert. Imidlertid ser vi at selve reguleringen av Samsjøen fra 1923 har vært mulig å revidere siden 1974.

Hovedformålet med en revisjon vil være å bedre miljøforholdene i tidligere regulerte vassdrag. Dette formålet skal veies opp mot kraftproduksjon, som er formålet med konsesjonen.

Revisjonsadgangen er en åpning for å modernisere eller ajourføre konsesjonsvilkårene, blant annet når det gjelder miljø. NVE innfører dagens standardvilkår hvis det blir foretatt en revisjon av konsesjonsvilkårene. Revideringen kan endre på vilkårene, for eksempel høyeste og laveste regulerte vannstand.

Rådmannens innstilling

Midtre Gauldal kommune ber NVE revidere konsesjonsvilkårene for regulering av Samsjøen i Lundesokna, med spesielt fokus på høyeste og laveste regulerte vannstand og disses virkning på fiskebestanden og bunndyrfaunaen i sjøen.

Saksprotokoll i Utvalg for næring, plan og miljø - 29.05.2012

Rådmannens innstilling enstemmig vedtatt.

Vedtak

Midtre Gauldal kommune ber NVE revidere konsesjonsvilkårene for regulering av Samsjøen i Lundesokna, med spesielt fokus på høyeste og laveste regulerte vannstand og disses virkning på fiskebestanden og bunndyrfaunaen i sjøen.